

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, esütörtökön és szombaton délel. Ára évi negyvedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 6 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütsza, STEIN J. könyvkereskedése.

Egy kis aggodalom.

Hogy a siker biztos legyen, valamit nemcsak akarni, hanem erősen kell akarni, kíváltk, ha a tárgy, melyért lelkesülünk, megérdemli a nemes gerjedelmet.

Már pedig alig hiszek oly eszme létezésében, a mely kivált alkotmányosan gondolkodó ember előtt, a férfias akarat, a kegyetlen önfeláldozás egész összegére méltóbb volna, mint — az unio!

Nem elég valamért pillanatra felhevülni, tartósan kezdettől végéig a meggyőződés teljes, olthatlan lángjával kell érte égni, lángolni, kíváltk, ha a kitűzött cél nagy és magasztos!

Ámde én nem ismerem nagyobb és magasztaltabb célt, mely egy egész nemzet törhetlen kitartására érdemesebb volna, mint az unio!

Mondják, hogy az orvos iránti bizalom, a gyógyszerben vetett hit már fél gyógyulás; de van-e sorvasztóbb országos betegség, mint a melyben jelenleg sanyalódunk, és van-e ennek biztosabb orvossága, mint az oly hön óhajtott, s mégis oly nehezen létesülő — unio!

Ha ez igaz, pedig szóról szóra az, sőt több: akkor általában nem csodálhatni, ha vannak emberek, kiknél ez eszme valódi válasszá, hitágazattá magasztosult, a kik nemcsak szívökkel, hanem eszökkel is szeretik, és lelkekben, sőt még azon is belől szent erekként őrzik azt.

Nem feltűnő, ha vannak, a kik féltékeny, aggodalmas tekintettel kísérek minden léptet, nyomot, a mely e főfontosságú ügyben történik, s nem egy könnyen kielégíthető, megnyugtathatók.

És nem minden ok nélkül.

A közelebb lefolyt év végén városunkban tartott és csupán egyidőre elnapolt ad hoc erdélyi gyűlés, melynek létrejöttén még mind nem tudok örvendeni, s nem is fogok soha, annyit jót mégis eredményezett, hogy a közös magyar hongyülés oly soká elzárta ajtai végre-valahára számunkra is megnyitottak.

A választások a közös magyar hongyülésre nemsokára megkezdődnek.

Aközben azonban Pesten a dolgok előre haladnak, nem mondom, hogy még eddig szerfelett sebesen, úgy, hogy utól éppen nem érhetnők; de mert tartok tőle, hogy kissé mégis megkésünk, elmondom azt: a mi bennem némi aggodalmat ébresztett.

A postahivataloknál, ha valamely feladvány akkor adatik fel, midőn már minden be van csomagolva, a postai hivatalokok azonban az utólag feladott küldeményt mégis meg az nap el akarják küldeni, abból egy kis csomagot készítenek s azt a nagy csomaghoz kötik. E fiókcsomagot postai műnyelven „veréb“-nek (Spatz) nevezik.

Igaz, hogy az ilyen „veréb“ az anyacsomaggal egyszerre érkezik küldetése helyére, ámdé én az „unio“-t nem így képzelem, nem így értelmezem.

Ha valaki az „unio“ létesülése után még mind „Erdély“-t emleget, azon még korántsem ütközik meg, hisz ez némely magyarhoni megyék complexumának collectiv elnevezése, az „erdélyi részek“ (partes transilvaniae) nevezett oly régi, mint a magyar királyság maga, s aztán az ily elnevezések nálunk különben is szokások: „Bánáság“-nak, „Kunság“-nak, „Szepesség“-nek, „Székelyföld“ nevezik hazánk több egyes törvényhatóságából álló illető vidékeit. A „Királyhágon inneni vagy tuli Magyarország“ különben is kissé hosszás és nehézkes, bárha az egyesült Romaniabeli hazafi is Oláhország és Moldova egyesülése óta, e két országrészt nem régi nevén, hanem Milkovon inneni és tuli Romaniának nevezi.

De ha némely erdélyi és pedig iró, politikus vagy publicista úgy beszél ma is „Magyarország“-ról, mintha az Amerikában, vagy Palestinában fekünnék, általában, ha valaki az „unio“ létrejötté után is folyvást „két testvérhazáról“, „anyaország“-ról, „kisebb, nagyobb magyar hazáról“ stb. szól vagy ír, az már lehetlen, hogy a honegységi érzéket ne sértse.

Nem így tesznek a centralisták, ők még mind emlegetik a Bach báró által feltalált „koronaország“ és több efféle kifejezéseket, s az uralkodó felségről szólván kizárólag a „császár“ czímet használják.

És valóban, az irány nem csak a társadalomban jellemzi az embert, hanem a politikában is. A köz- és állami okmányokban, iratokban és beszédekben bizonynyára az fejezi ki az elvet, és így következetesnek s magával a dologgal teljesen összhangzónak kell lennie.

Az unio-törvény keletkezése óta most harmadszor gyűl össze a magyar országgyűlés. Az erdélyrészi képviselőt kétszer elkésett, egyszer teljesen kimaradt.

Midőn az 1861. ápril 6-kán megnyitott pesti csonka parlament megalakult, Erdélyre gondolván nem választá meg egyik alelnökét, bárha előre tudva volt, hogy az erdélyiek nem fognak meghivatni; sőt ha meg is hivattak, csak nagykésőre érkezhetnek fel, miután Erdélyben a feloszlott császári hivatalok helyébe az alkotmányos hatóságok csak május végén kezdtek szervezkedni.

Az erdélyi hatóságok képviselői most ismét hibájokon kívül később érkeznek fel mint kellene, s az országgyűlés megint csak fő- és egyik alelnökét választja meg, egy alelnöki és egy jegyzői állomást az erdélyrészié számára tartván fenn.

Ez eljárást csak a megmásíthatlan körülmények menthetik; de ha az, hogy az erdélyrésziéknél mindig csak az egyik alelnöki és jegyzői állomás adassék, állandóvá válnék, én ebben — szerény nézetem szerint legalább — elvi sérelmet látok, a mely gyökerben támadná meg a honegység, és a kormány által is elismert törvényhozási egység eszméjét, miután az erdélyrészi 23 törvényhatóság teljesen egyenjogú alkatrészét képezi a közös magyar törvényhozásnak, és ez országrész semmi tekintetben nem oly különálló test, a melyet kimért külön adag illethe. Különben sincs megírva sehol, hogy maga a főelnöki választás is ne eshetnék valamikor egy erdélyi tagra. Azért, hogy Erdély csak együtödet képezi az országnak és Pest a haza szíve, központja, fővárosa nincs az ő kebelében, még mindig találkoznak oly erdélyi képviselő, a kiből az egész ország közvéleménye megnyugodnék.

Nem is így történt ez 1848-ban a legelső közös hongyülésen. Bárha akkor, midőn István főherczeg nádor és kir. helytartónak a választásról szóló erdélyi II. t.-cikket szentesítő és minden egyéb tárgyat a közös törvényhozásra utaló június 14-ki leirata leérkezett még csak 12 nap volt a július 2-ikára Pestre összehívott magyar országgyűlésig, a július 10-iki ülésben mindhárom elnök és mind a hat jegyző együtt és egyszerre választották meg több, már felérkezett erdélyi képviselő közreműködésével. És pedig Pálffy János 284 szavazattal másodelnöknek, Keller János 205 szavazattal nem hatodik, hanem ötödik jegyzőnek lön elválasztva.

Egy egységesnek lenni kellő gyűlés kebelében nem is történhetik ez másképen.

Az 1848. július 5-iki ülésben, midőn a képviselőház tagjai a verificatio végett IX. osztályba soroztattak, némely erdélyiek is résztvettek az igazolási munkálatokban. Hogy ez most nem így történik, hogy a már megalakult kilencz bizottmány be is végezte működését, s még csak az állandó igazolási bizottmány áll fenn, még nem aggasztana oly nagyon, hisz ezen akár azáltal, hogy a nevezett állandó bizottmányba erdélyiek is beleválasztatnak, akár pedig más módon segíni lehet.

Az sem busít nagyon, hogy a 30 tagu választfelirati bizottmány szintén megalakított, s működését is megkezdette, bárha tulajdonképen abban már az erdélyrészi képviselőknél is részt kellene venni, miután a készülő választfeliratban a követendő politika, a kivándó nagy közjogi elvek nagyjában már körvonaloztatni fognak. Azonban, miután a pesti csonka parlamentnek amaz államirásban többek közt nélkülünk, sőt éppen rólunk is lehet némi mondani valója, jelesen szint-ugy, mint az elnapolt kolozsvári gyűlés ki fogja mondani, hogy az unio szentesített törvény erejével bír, s annak revisiojára egy-maga nem illetékes — ám legyen, készüljön el az első felirat a mi képviselőink nélkül — hisz a míg ez megtörténik, addig ezek is felérhetnek.

De már az komolyan aggasztana, ha a

többi szaksbizottmányokat is megalakítanak mielőtt az erdélyi tehetségek megérkeztek.

A felett, hogy ez esetben csakugyan úgy járnánk, mint a fenérintett postai küldemény; ez eljárás, ha szokássá canonizálnánk, még veszélyes politikai praecedens is rejtene magában, a kormánynak ugyanis mindig módjában állana ez vagy ama politikát, a szerint, a mint előre értesülve volna, hogy az erdélyrészi követek nagyobb része ez vagy ama pártnézethez tartozik, siettetni, és kivinni, mielőtt az országgyűlés teljesen kiegészítetnék.

A törvény szellemétől és betűjétől bárha parányi eltérés nem egyszer tetemes kárára volt már sok nemes ügynek; caveant consules: nehogy az erdélyieknek ismételve történt késleltetése által akarva, nem akarva fölmerül, s könnyen praecedensékké alakulható körülmények valaha a közhasza közügyének legyenek ártalmára. Sándor József.

— **Ö Felségeik Buda-Pesten jan. 30-án** délelőtt 1/10 órakor ágyndörgések hirdették a fővárosban, hogy ö Felségeik átlépték Magyarország határát.

Déli 12 óra után már roppant néptömeg hullámzott az utcákon, s örömteljes lelkesedéssel várta ö Felségeik megérkezését.

A kitűzött időre az ünnepiesen díszített vasúti indóházban gyülekeztek össze a testületek és küldöttségek, nevezetesen: a pesti és budai városi hatóság, az orsz. magyar gazdasági egyesület küldöttsége, ügyvédek, orvosok, az egyházi és katonai hatóságok, stb.

Kivül egy tisztelgő század volt felállítva.

Közeledvén a pillanat, melyben ö Felségeik megérkezendők valának, sorakoztak a küldöttségek jobbról, a nagy számmal megjelent hölgyek pedig balról.

Pontban 1/2 órakor taraczkölvések hirdették az udvari vonat közeledését, mely néhány perc múlva berobogott az indóházba.

Roppant éljenzésben tört ki a lelkesült közönség, midőn ö Felségeik kiszállottak.

Legelőbb is a fehér ruhába öltözött leánykák közül nyújtott át egyik Császárné ö Felségének egy díszes virágcsokrot, s ezután Pest városa főpolgármestere következéssel üdvözölte ö Felségeiket.

„Császári és apostoli királyi Felségtek! Legkegyelm. Urunk és Asszonyunk!”

Kebleink még mindig dagadnak azon boldogító érzettől, melyet a legmagasabb fejedelmi látogatások örömuapjai előidézték; és ime! Császári és apost. kir. Felségednek határtalan kegyelme már ismét új örömmel árasztja el a testvér fővárosok lakóit, és az egész magyar nemzetet ma, midőn alig néhány havi időköz után harmad ízben részeseül azon rendkívüli legmagasabb szerencsében, hogy csász. és apost. királyi Felséged szentsége személyét színről színré látva tisztelheti, és ez alkalommal, egy-szersmind azon forró óhajlásának rég epedve várt teljesülését is elérte, hogy legmélyebb hódoló tiszteletét, az érényekben és bajakban egyaránt tündöklő fejedelmű, Felséges Asszonyunk, és Királynéknak iránt tanúsíthatja.

Nem találunk szavakat, melyek eléggé képesek lennének kifejezni legmélyebb bálánk és köszönetünk azon mértékét, melylyel Felségteknek jelen legkegyelmesebb leereszkedéseért tartozunk.

Nem fogunk azért késmi, tényekkel beigazolni: hogy az irányunkban nyilvánult l. f. bizalomra érdemtelene nem voltunk, és azt továbbra is mint legdrágább kincsünket megtartani legszentebb feladatunknak ismerendjük.

Szívünk mélyből fákadó örömmel üdvözöljük tehát Felségteket, mihez leglégységesebb érzelmeinknek gyenge kifejezésekként azon imaszerű-óhajlásunkat köjtük, hogy a mindenható Isten Felségteknek nepeik boldogítására irányzott szándékait áldásával tetézzé, — csász. és apost. kir. Felségednek l. k. Urunk és Királynéknak a magyar nemzet boldogítójának, és Felséges Asszonyunk és Királynéknak nemzetünk földi védangyalának drága életét legjobb egészségben tartsa meg, és engedje, hogy a trón és nemzet közti kötelék, mely Felséges Asszonyunknak hazai nyelvünk bámulatra méltó gyors eljáratása folytán nemzetünk iránti rokonszenvét tanúsító kegyes hajlama által még szorosabbá lett, oly tartóssá és erőssé váljék, melyet sem idő, sem a viszonyok s események bármily hatalmas felbontani, de még csak meggyengíteni is képes ne legyen soha. Éljen Felséges kegyes Urunk. Éljen imádott Felséges Asszonyunk!!

A pestvárosi főpolgármester beszéde többszörösen lett „éljen“-ekkel félbeszakítva, s befejeztével Császár ö Felsége körülbelül következőleg méltóztatott válaszolni:

„Ígéretem szerint eljöttem nőmmel a Császárnával, hogy tanuja és részese legyen azon őszinte ragaszkodásnak, melyet Pest városa lakóai részéről minden alkalommal tapasztaltam.”

Ö Felsége szavait hosszan tartó lelkesült éljenzés követte.

Ö Felsége még a budai polgármester üdvözlő beszédére is méltóztatott néhány szóval kegyesen válaszolni.

Erre ö Felségeik elhagyták az indóházat, s a kívül álló közönség éljenzése közben szállottak a hat lovas udvari hintóba.

Elöl lovagolt az egyesült pesti és budai banderium, s ezután tárnok ö excja és a polgármesterek hintókban.

A megérkezettek között ö Felségeik kíséretében láttuk gróf Eszterházi Móricz miniszter és Majláth György főkancellár ö nmltságaikat is. Ö Felségeik az uton mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel találkoztak.

Császár ö Felsége huszár tábornoki egyenruhát, Császárné ö Felsége pedig kerek magyar kalapot és fekete bársony magyar mentét viselt.

Császárné ö Felsége kegyes főhajással viszonozta mindenkor a nép üdvözlését.

A budai várpalotában egybegyülekezett főrendekhez és képviselőkhez ö Felsége szintén intézett néhány kegyteljes szót.

Délután 6 órakor udvari ebéd, melyre több egyházi és világi főméltóság hivatalos.

A kiváltság 6 óra után vette kezdetét, s rendkívül fényes volt.

Több középület és magánház tünt ki. Nevezetesen a lánczhidtéren az akadémiai palota, a Lloyd-épület, az „Europa“ és „István-főherczeg“ szállodák, továbbá a színházak, a pesti takarékpénztár, az izraelita templom, a magyar izr. egyet. helyisége stb.

Kiváló fényben uszott a duna-gőzhajózási társulat épülete; a magyar korona alatt „F. J. E.“ bettek, s oldalt két üstökös. A redoute-épület duna-felöli oldalán a gazdasági bazár főbejárata fölött a magyar korona „In hoc signo vinces“ transparenttel, szintén igen szép volt.

Ö Felsége a Császár (ö Felsége a Császárné valószínűleg akadályozva volt) 7 óra után a budai és pesti polgármesterek vezérele mellett körutat tett a városban, s megszemlélte a kiváltságát, mielőtt lelkes éljenzéssel üdvözöltetvén.

Követválasztási mozgalmak.

Dézs., jan. 29.

Belső-Szolnokmegye jan. 29 kén tartá bizottmányi gyűlését ünnepelt főispánunk Wéer Farkas elnöklete alatt, ki a gyűlést ünnepélyesen megnyitván, a királyi leiratot, melyben Erdély a pesti országgyűlésre követi által meghivatik, magyar és román nyelven felolvastatá, s a gyűlést a követválasztás megesthetésére szükséges központi bizottmány megválasztására felhívja, mi is magyarok és románokból 70 számban megválasztaték. Főispán ö mlga kijelenté: hogy maga osztoznék saját elnöklete alatt a középponti bizottmány munkálataiban, de azt törekény egészsége miatt nem teheti, s Torma Istvánt ajánlja maga helyett.

Ezután Kése János aranymezei g. kath. lelkész román nyelven egy előterjesztvényt olvas saját nevében, melyben kijelenti, hogy a pesti országgyűlést, azon okból, mert ö Felsége parancsolja, elfogadja ez egyszer, de a 48-beli törvények érvényét nem ismeri nemzetére néve érvényesnek, s az ellen folyamodást jelent, mit még 3 román pártolt. Főispán ö mlga az előterjesztvényt beveszi, de a felette való vitát megtiltja, ígervén fölterjesztését. Ezt megelőzőleg d. e. 9 órakor gr. Bethlen Sándor és Torma Károly a városházánál követi jelentésüket kitörő éljenzés között megtették. D. u. 4 órakor Dézsén tartott értekezletében, melyen a románok is szép számmal jelentek meg Torma István elnöklete alatt jelölé ki azon egyéneket, kiket a pesti országgyűlésre képviselőkkül küldeni szeretne. Az alsókerület részére egyhangulag még a románok által is Torma Károly választatott. A felsőkerület jelöltjéül a magyarok részéről gr. Bethlen Sándor, a román részről pedig Mán Gábor ajánlatott. Az értekezlet a felsőkerület részére jelöltek-től politikai programot kívánt. Arra gr. Bethlen azonnal készséggel nyilatkozott; Mán Gábor ellenben, ki, mint mondá, jelenleg tudtán kívül jelöltetett ugyan ki egyik román társa által, de a román ér-

telmiség által arra rég felhivatott, a gyülekezet előtt programot letenni vonakodott, hanem biztosította azt arról, miszerint azon közlőnyökben (oláh lapok), melyekben 1863-ban politikai hitvallásnak letévé, ez alkalommal is leteendő. Miután a románoknak azon kívánsága, hogy közös kijelöltekül egy magyar, és egy román állítassék fel, a magyarok azon érve által, miszerint ne nemzetiségi arány, hanem a kijelölendőknek politikailag, mint erkölcsileg biztosított egyenlősége tekintessék zsinórmértékül az annyira fontos választásoknak, az értekezlet többsége által elfogadottnak látszott, a románok a gyűlést odahagyák.

A most már egyértelmű gyűlékezett, mintán Torma István az értekezlet által felszólított, ha mi előtt ez értekezlet a felszólított részére kijelölendő egyenlőség nevét határozottan kimondaná, nyilatkozzék, hogy az esetben, ha a megye bizodalma őt találja, hajlandó lenne-e ezen, a megyének az ő részére bizonyosan örömmel átadandó megbízatást elfogadni, akkép választott, miszerint ő a bizalmat köszöni, s hogy óhajtatja, jelöltül fel nem lépni, már azért, hogy az értekezlet elnöki székét elfogadja, eléggé nyíltan elárulta, az értekezlet-e nyilatkozat következtében úgy szöve egyhangulag Torma Károly és gr. Bethlen Sándor kijelölését kiáltotta ki, kik is politikai hitvallásukat röviden, s a gyűlékezet hangos éljenci között azonnal letették.

Másnap a középponti bizottmány ülést tartván, Torma István felszólítja a 70 tagból álló bizottmányt az utasítás értelmében, választana magának elnököt. Egyhangulag elnökül Torma István 48-beli volt követünk, s 61-beli alkotmányos főbíró, e megye jellemes, s érdemekben gazdag fia, választott meg, s a munkálkodás azonnal elkezdődött. Követválasztásunk két választókertületében mentől előbb megtörténik.

Torda, jan. 29.

Tordamegye tisztelt főispánja a megye állandó bizottmányát folyó hó 27-kére hívta egybe, s ezt előzőleg értekezletet tartott.

Az értekezleten fölolvastatván a pesti közös országgyűlésre küldendő képviselők megválasztására vonatkozó legmagasb kir. leirat a főkörmányszékhez, a főkörmányszék rendelete és utasítása a választás körül: az utóbbiban fölmerül azon két kérdésben, mely közvetlenül az állandó bizottmány határozási jogkörének tartatott fel, és pedig először arra nézve, hogy egy vagy két választókertületben történjék-e a választás? egyakkartal az értekezlet abban állapodott meg, hogy mivel a 48-beli kolozsvári II. törvényezikk 8-pik §-ában a kéthelytűt választás a rendfentartás érdekével indokoltatik, de a csend és rend megzavarásától meggyenkben nincs okunk félni; külön választókertület alakításának szükségét az értekezlet annyival kevésbé látja, mert Erdély a népesség aránya s mérve szerint nem lévén választókertületekre osztva, ily nagy megye választói, honnan a népszám-arányban négy követnek kellene küldetnie, az elkülönített választás által a törvényelőfogva megengedett választójogukban is megrovidíttatnának. A mi az állandó megyei bizottmány által kiküldendő középponti választmányt illeti: arra nézve az értekezlet fölkerde főispán ő mltgát, méltóztatassék a bizottmányi títésre a központi választmány névsorát elkészíteni, melyet aztán a gyűlés a többség akarata szerint módosít.

A középponti bizottmány gyűlését főispán ő méltósága a kitűzött napon, mintán székét a különben nem nagyszámmal egybegyűlt tagok szíves eljenzése között elfoglalta, rövid alkalmi beszéddel nyitotta meg. Elmondván ebben, hogy a mult bizottmányi títés óta hazai viszonyaink határozottan jobbra fordultak. Fölemlítette a küzbenső szerencsés mozzanatok. Kiemelte az egyesülési kérdés életbe léptetésére vonatkozó nagy fontosságu királyi kegyelmes leiratot a kolozsvári gyűléshez. Nem hallgatta el azt sem: miszerint annak elnapolása és nem örökre bezárása sem fölüttebb aggasztja. Mert az egyesülés, mint egy általános becsült, jeles publicistánk a kolozsvári gyűlésen tartott (szerintünk is emelkedett parlamenti) beszédében mondotta: „Nem is nemzetiségi, hanem alkotmányos kérdés.” Egyáltalában a főispáni megnyitó rövid beszédben minden el volt mondva, minek alkalmilag elmondattia kellett, és semmi nem volt benne, a mi oda nem tartozott.

Erre főispán ő mltga felolvastatta a kegyelmes királyi leiratot, a főkörmányszék rendeletét és utasítását. S kitűzte a kerületenként vagy egyhelytűt választás kérdését tanácskozás tárgyaúl. A többség, mint az előleges értekezletben, az egyhelytűt mindkét követnek, mint 1848-ban Tordán választása iránt nyilatkozott.

Rövid, nem is vitakozás, hanem az értekezlet értelmébeni felszólamlások folytán ügyvéd dr. Rátiu János egy tiltakozást kívánt bevezető beszéde után jegyzőkönyvre vétetni, melyben, menyire megérthettem, a jelen eljárást az 1863-diki octroyal szabalon kárbotatván, s ennek a jelenlegi állítólag szinten nem törvényes választási eljárás fölött elönyt adván, annak elveit kívánta a választásnál alkalmazásba hozni. Főispán ő mltga kijelenti, hogy mivel a tiltakozás sem bejelentett indítvány folytán nem történt, sem a fölötti ké-

déssel még csak közvetett összefüggésben sem áll, annak jegyzőkönyvbe vétetését meg nem engedheti. A tárgyhöz szólottak id. gr. Thoroczka Miklós, Tisza László, Szabó Lajos, Miksa Elek. Az egyértelembe tett nyilatkozatok eredményében a tiltakozás jegyzőkönyvbe föl nem vehetőnek, hanem a főispánhoz beadván, ezen az uton a főkörmányszékhez felküldendőnek batározottat. A jegyzőkönyv hitelesítések ennyi a jegyzőkönyvben megemlítetvén.

Ezen debatte után csakugyan dr. Rátiu János a főkörmányszéki utasítást nem a 48-beli törvények szerint kiadottnak állította, és azt vitatta, miszerint ezek ama törvények hűlen magyarizátat képezik, holott a törvényt rendeleték által magyarizálni stb. nem lehet. Miután dr. Rátiu megmutattatott, hogy a főkörmányszéki utasítást nem lehet törvény-magyarizátatnak, hanem a törvény érvényesítésére vonatkozó olyatón eljárásnak kell tekinteni, melyre a 48-beli V-dik pozsoni törvényezikk 46. és a II. kolozsvári X. törvényezikk a ministeriumot, illetőleg a főkörmányszéket feljogosították. Szót emelt dr. Rátiu János a falusi honoratiorok, papok, dászkelek szózatolhatásuk miatt. De mivel a törvény csak a rendezett tanácscsal bíró városokban lakó honoratioroknak adott szózatolhatási jogot, a fölvetett nézeteket, mint nem pártolható egyéni véleményt, mellőzve a bizottmány, napirendre tért át.

Mibeeképest a mltgos főispán ur felolvasván a középponti választmány kiküldendő tagjainak névsorát, mely a főkörmányszéki utasítás értelmében az állandó bizottmány tagjain kívül álló egyének kijelölésével is bővítettett, s a névsor a gyűlés által helyben hagyatván, a jelenolt tagok a törvényben formulázott eskümlinta szerint föleskettek. A jelen nem levők fölesketésével, valamint a gyűlés jegyzőkönyve hitelesítésével a középponti választmány bizatván meg.

S ezzel a gyűlést főispán ő mltga bevégzettnek nyilatkozatván, helyet adott a kijelölendő képviselők fölött megtartott értekezletnek. Melyről a holnapi napon szölandunk. Sz. L.

Felvincz, jan. 31.

Helyreigazítás. Az aranyosszéki bizottmány közlelbi (jan. 26. 1866.) gyűléséről a „K. Közlöny” 1866. évi 13-dik számában közölt tudósításra nézve egy szerény helyreigazítást vagyok bátor közleni, fel levén hivatva erre többektől, s főleg az igazság érdekében.

Nem szöve a közlemény több tételéről, kiigazítandónak láttam azon részt, hol ez áll: „mi (i. i. a követi irnokok díjaztatására tett ajánlat) alsó járási követünk mltgos Zeyk József ur azon lelkes ígértevel, miszerint havonként 10, s ha a megtisztelt bizalomnál fogva ezután is követ lehetend, naponként 1 frtot fog adni, 300 frtra nőtte ki magát.” Egész öszinteséggel, minden czélzás, vagy a t. tudósító ur megbántani kívánása nélkül a jelzett kitélt akép kívánom helyreigazítani, mint az a gyűlésben valósággal történt is, hogy t. i. mltgos Zeyk József ur a bizottmányi gyűlésben a követi irnok díjaztatására havonként 10 forintot ajánlott, arról pedig a bizottmány előtt éppen nem szölt, „ha a megtisztelt bizalomnál fogva ezután is követ lehetend, naponként 1 frtot fog adni.” Történhetett az magán körben, nem vitatom — amár magam ott sem hallottam — de a bizottmány gyűlésén, hogy nem történt, azt merem állítani.

Ezen helyreigazítással tartoztam az igazságnak, s egyszersmind a szóban forgó igen tisztelt követjelöltnök is, mert mintán a tudósításban előbb ez áll: „ezen indítvány (t. i. az irnok küldés) nagy lelkesedéssel fogadtatott”; utána pedig ez: „ha a megtisztelt bizalomnál fogva ezután is követ lehetend (Zeyk József), naponként egy frtot fog adni.” S éppen bizottmány előtt kimondva, ha ez helyre nem igazították, némelyek könnyen legalább is kegyvadászattal gyanusíthatnák az arra nem czélzott mltgos urat, megválasztatás esetén pedig tán nehezíthetnék követi igazoltatását is.

Magyari Pál.

Árkos, jan. 30.

Megkezdődtek tehát a követválasztási mozgalmak, s bár a pártok alakulására, mely szempont birhatott tulnyomó befolyással, egyedül a szívek és vesék vizsgálója tudhatja; de az eddigiektől következtetve, reményünk lehet, hogy az eddigi izgalmas pártusák meggyenkben a folyamatban levő választás alatt legalább megújulni nem fognak.

Alkotmányunk egyik aranyszáju védője G. J. január 28-án Szökefalván egy népes értekezletet hívott össze, a követjelöltek személyében leendő megállapodás végett, de a kitűzött napra G. J. meg nem jelenetvén, egy az értekezlethez czimzett levelében követjelöltekül ajánlotta gr. Bethlen Farkast, és több erdélyi és magyarbani országgyűlésen volt követ Boér Antalt. A gr. B. Farkas kijelölése általános tetszéssel fogadtatott, s egyhangulag követjelöltnöknek kiáltott ki. A mi most következett, az mindnyájunkat váratlanul lepett meg. Ugyanis Sz. Lajos, volt követ, beszédében a B. A. érdemeit elismeri, de egy olyan jelöltet óhajti, aki a többség szavazatát összpontosítani lehessen, hogy az által el legyenek kerülve az utolsó követválasztás alkalmával előidézett pártusák, azért ré-

széről siet „a béke olaj ágát” meghozni, és pártja nevében b. Szentkereszti Zsigmondot lépteti fel követjelöltnök. Az itt közbejűt szólatkozások nem tartoznak a parlamentaris élet szögoru elméletéhez, azért azokat szívesen elmellőzzük.

Gr. B. F. követi programját elmondván, az mindnyájunk tetszésével tanákozva, megerősített azon hitben, hogy nálánál méltóbban senki e megyét nem képviselhetné. Később Sz. L. felszólított, hogy jelölje politikai gondolkozás módjáról számoljon. Sz. L. kijelentette, hogy ő ugyan a báró elveit ismeri és azokat egészen osztja, de helyette programot nem mondhat, de biztosítja az értekezletet, hogy rövid időn meg fog jelenni választói közt, és az óhajtatnak eleget teend.

Együttal megállítatván a másnap tartandó bizottmányi gyűlésben követendő elvek, az értekezlet eloszlott. Itt köszönetet kell szavaznunk Szökefalva lelkes birtokosságának, mely az értekezlet rendezői által elszöllsolt megyei értelmiség szép számát magyar vendégszeretettel házában elfogadott és megvendégelt.

A január 29-én tartott bizottmányi gyűlés a megelőzőtt napon létrejűtt megállapodás folytán, a legszebb rendben folyt le. A szözas bizottmány összehívásáért, a törvényesen alakultnak mellözésével egy rövid jegyzőkönyvi jog-fentartást szükségesnek láttunk.

Ezen gyűlés törvénytelenségének eszméjében oláh nemzet-társaink is osztoztak velünk, s mégis felleptetett szönokuk Pines János által, indítványoztak egy ő Felségéhez küldendő feliratot, melyben kérjék az 1863-ban Szebenben hozott választási törvények megerősítését, hogy annak alapján választassák meg Pestre küldendő követeiket, mert a 48-beli törvényeket magukra nézve nem tartják kötelező erejűeknek, minthogy azok náluk nélkül hozattak, stb. Főispán ur ő mltga fellejtéven, hogy indítványuk jelen gyűlés vita-tárgya nem lehet, minthogy ez csak is a választási elömunálkatok elintézésére csakis „ad hoc” hivatott össze, de különben is maga az indítványozó téven jelen gyűlés törvényessége ellen kifogást, bámulandó, hogy mégis az általa törvénytelenség ismert gyűlés által petitiót el-fogadtatni indítványoz. Az indítvány nem fogadtatott el, de mégis jegyzőkönyvbe iratván, a következtesség logikájánál fogva azt hisszük, hogy a megyénkbeli románok a választásokba befolyjni nem fognak.

A választási kerületekre nézve elhatározottat, hogy kerületeket alkotni nem fogunk, hanem a középpontban fog folyni a választás, mindkét követre nézve, hogy az által a választók azon szép joga, hogy két követre szavazhassanak, fennmaradjon.

Végre a főispán ő mltga a középponti bizottmányt törvény értelmében titkos szavazás útján megválasztását tüzvén ki, csaknem egyhangulag elhatározottat annak felkiáltás útján megválasztása, és e szerint az utolsó követválasztásra megválasztott középponti bizottmány személyzete 58 egyénre szaporítottat, de a mely névsorból nem csak majd minden oláh tag, de magyar barátaink közül is többen kihuzatták magokat.

A bizottmányi gyűlés utáni értekezleten Boér Antal jelöltségéről pártja által visszléptetett.

Délután 4 órakor a középponti bizottmány, főispán ur elnökle alatt összeűlt, jelenolt tagjai a törvényes eskütt letették, és teljesen megalakult.

A dolgok folyamát tekintve, minden hazafi kebelnek nem lehet nem örövendni, hogy megyénk értelmiségének egyetértésére lépések tételtek, adja Isten, hogy öszintén mondatnak legyen el azon szövak, hogy közlünk elkülönbség nem volt, csak személy-kérdés létezett. Így biztosan reméljük, hogy követválasztásunk legszebb renddel fog folyni, s nem leend alkalm a közvéleménynek, a megyénkben felzaklatott párt szenvedélyek szömoru eredményeire mutatni. Faxit Deus!

T. I.

Árkos, jan. 29.

Tisztelt szerkesztőség! Nem rég olvasók a t. szerkesztő urnak azon észrevételét, mely szerint esendes és zajtalan megyebizottmányi gyűlésekre és követválasztási eljárásokra mostanság nem számíthatunk, különösen a pártédek miatt; és ez Háromszék megyebizottmányi gyűlésén be is bizonyula, még pedig nem kis, hanem jókora mértékben, folyó hó 27-én darázsészekbe markásztunk!

Elnök gr. Kálnoki Dénes főkirálybíró ő mltga a megnyitó beszédben kiemelvén ő Felségének a pesti közös gyűlésre követek küldése iránti kir. rendeletét, az ezen kedvező pálya megnyílásából eredhető, nagyszertű, szép eredményeket, és nagy nyomattal azt, mely szerint a tudvalevő pártfelekezeti surlodásoktól, sértegetésekkel mindenki szíveskedjék óvakodni a végre, hogy könnyebben eredményre juthasson a gyűlés, és az egyének, családok, helységek stb. között a viszálynak ezutánra is kecsert s tán gyászos nyomai hosszsan fenn ne maradjanak; tárgylu kitűz, tanácskoznia a felett: kerületenként legyen-e a követválasztás? vagy pedig központilag? azaz a központba választassák-e meg a két követ S.-Sz. Györgyön? vagy pedig a két követ két kerületben, S.-Sz. Györgyön és Kézdivasárhelyen külön-külön?

Megjegyzem, hogy a tárgyerdekeltség annyira összegyűjtötte a tagokat, a távolabbi Kézdiszékbeli különösen, hogy a terem zsúfolva volt és mind be-

se férték. Nagy meleg és izzadás általánossá lett, és gőzfürdőben voltak a szó teljes értelmében.

A mint a tárgyalás elindult, azonnal felismerszett, (reggeli 1/2 tíz óra), hogy higgadt és rendben-folyó parlamentariz tanácskozásra számítani nem lehet. A mely pártól valaki szönokolt, bármily óvatos vagy tán békítő hangon, azt rosztalások, hosszas tömeges kiabálások szakították félbe a más párt részéről; annál inkább, ha a szönok egyenes nézetiránnyal pártelve szerint ismertette fel magát. Mintán csupán egy szönokot említek fel, Dónát Józsefet, tanult, értelmes, higgadt, tiszta jellemű, különös közkedvességtű embert; kinek is szöva kezdetén az egész megígerte, hogy haborítlanul kihallgatja, de mikor az 1791-ki 11-ik t.-ezikkből gyönyörűen kiállított beszéde végén kimondá, hogy a központi választást pártolja, ő is bokrosan nyéré el a kerületies párttól a „nem helyes” felkiadást. S így folyt ez mindenkire, még inkább, bármely pártból szölt.

Ki lehetett venni azonban, hogy a kerületies párt jóval tulnyomó, mely is biveiről jól gondoskodott az összeállításra. Nemcsak felvidékről ez, hanem a megye minden részéből. S a más párt ezáltal amugy majorizáltatott is; de azt még se mondhatni, hogy terrorizáltatott volna. Kitérés éppen nem történt. Csupán el volt készülve mindkét párt, éppen nem engedni semmit is a másnak, sem annak igazat nem adni a vélemény kimondására. Bántalmazástól, ha tán valami történt is szóval, senki se riadt vissza; a midőn csakugyan estek személyeskedések is. Így folyt ez végig! Akkor is, mikor a dolognak enunciatiora kellett kerülni a már bő vitakozás után, a szölni jelentkeztettek nem akartak elállni a szötol, még sokan szöltak.

Lehet elképzelni, mekkora nyugtalanság, gond és feszült figyelem jutott részébe nagy mérsékleti tapintattal elnökösödő főkirálybíró ő nmlgának, miattal békettüzését soha se veszíté el, de merőben kifáradt.

Három általános és meg nem zavart eljenzés mégis történt: egyik mikor elnök ő mltga széklet foglalt; másik, mikor a leiratok és utasítások föl-olvasása sorában a leendő követek Pestre meghívásáért ő Felségé eljenzetett; harmadik, mikor felső-csarnátoni lelkész Vitályos György azt mondá: ki-tüzném a béke lobogóját a pártok egyeztetésére, s arra két nevet írnék: gr. Mikó Imre! Berde Mózsá! (hosszas élénk eljenzés).

Közbe csakugyan ellenmondás nélkül fogadtatott el Veres György azon indítványa, hogy a kinevezendő központi választmány álljon 60 tagból: sepsiből 18, kézdiből 18, orbaiból 12 és Miklós-várból 12 tagból.

Tanácskozás alatt a petitiók halmazsa tététt le a zöldasztalra az iránt, hogy a követválasztás két kerületben tétessék; de a melyek föllí észrevételek hozszadalmától a gyűlést megmenté az elnöki megnyugtató nyilatkozat, mely szerint, a bizottmányi gyűlés személyesen eléggé lévén képviselve, a szózatolás általi határozat azokat fölöllegesekek teendi.

Igenis, a tömöttség és zavargások miatt a többséget nem lehetvén felismerni, (d. u. 3 órakor) nyílt szavazattal döntetett el a kérdés, és 666 választó adván szózatát, esti 6 óráig, 443 a kerületenkénti választásra szavazott a központiasok 223 szavazata ellen.

Hogy a követválasztási szózatolás nyíltan, vagy ezédulával történjen? ugy látszik, a központi választmányra bizatik.

Esti 6 óra után fűtszti ebéd mintegy 40 terítékre, mely ő mltga hazafi szíveségével fűszerezetett. Toásztok: ő Felségére, elnök ő mltga, megyénk kolozsvári követeire, a közkedvességtű Dónát József-re, és még Kovács Istváura.

Kiss Mihály.

Marosföld, február 1.

Tegnap január 31-kén tartá meg us Maros-szék a mult ózen egy értekezlet helyben hagyása mellett kinevezett, és rövid működése után akkor végképen el is temetett, azonban most ujra ad hoc feltámasztott 100 tagból álló bizottmányának gyűlését. Az ideig. főkirálybíró ur rövid lelkes szövakban fejezté ki legelőbb is a felelti örömet, hogy e us szék Erdély több t. hatóságával együtt a pesti magyar országgyűlésre meghívatta ilges királyunk által, alkalom adatik valahára annyira óhajtott alkotmányunk visszaszerzéséhez! Egyszersmind ki-nyilvánítá azt is, hogy élte legboldogabb napjának mondaná azon napot, melyen alkotmányunk helyre álltával ideiglenes elnöki székét szerencsés lehetne egy teljes törvényesség terén megalakított szék gyűlésén egy elnöki székét a törvények értelmében elfoglaló elnöknek átadhatni! Ezek után kitűzte tanácskozás tárgyaúl a f. k. főkörmányszék által már közösen ismert a követválasztásokra vonatkozó irományokat, valamint a középponti bizottmány megalakítását.

A bizottmány legelőbb is ő Felségének a törvényes alkotmány helyreállítására czélzó kegyelmes meghívó rendeletét éljenekkel fogadva, ő Felségét, ugy szöretett királyneját többször megfűjenzéve, ezen a magyar országgyűlésre lett meghívásért jegyzőkönyvileg kifejezni határozta azon óvásos óhajtatását, miszerint a jelen magyar országgyűlésre nagyon is kívánta volna, ha egy minden tekintetben törvényes képviselet alapján hajthatta volna véghez a küldendő követek megválasztatását, a nélkül azonban, hogy ezen óvásos óhajtása által a jelenlegi választások hátráltatását, vagy követelünknek az illető magyarbani gyűléseni törvényes mielőbbi megjelenését akadályozni kívánna.

Ezekután a szék választókerületek felosztása jövén tárgyalás alá, e bizottság főléve a jelenlegi teli idő, és távolaság miatt előzetes akadályait a választók számos megjelenésének okait szemügyre véve a jelen esetre két kerületre osztani határozta. Egyik kerület választó helyét Ny. Szerecsében 4 dultó járással, a másik kerület helyét M. Váradhelyre viszott 4 dultó járással megállította. Végre a középponti választmányi időnkéntes tekintetből külön szavazás nélkül az elnök főkirálybíró ur, és a bizottság javaslataik nyomán összealkottatva, a gyűlés egy oly rég óhajtott érezhető jobb jövő reményében eloszlott.

Délután a leendő követjelöltek névze voltak magán- és pártértekezletek, melyekről még nem sokat írhatok, az általános e tárgyra vonatkozó számos értekezlet még folyó hó 3-ára levén össze-híva a mlt. B. főkirálybíró ur által ott fog megválni, jönnek-e a multi követválasztásunk alkalmával a személyekre nézve meghasonlott pártok egyetértésére, vagy nem? Azonban az eddigi nézetekből merek annyit előre jósolni, hogy széktünk egyik követét hazánk ismert szabadelvű veteránjában a derék id. gr. Teleki Domokos ur öltömbében lesz szerencsénk tisztelni!

Udvarhely, szék, jan. 29.

Nemes Udvarhely anyja, Keresztúr és Bardocz fia székelyszékek képviselő bizottsága jan. 26-án tartotta első ülését a szék középületének nagy termében a pesti országgyűlésre küldendő képviselők megválasztására szükséges előintézkedések megvételére szentelve.

Az elnöki összehívó rendelet értelmében 9 órára pontosan összegyűlt képviselő bizottsági tagok által egyhangulag megválasztott küldöttség tisztelettel meghívására, a gyűlés terembe csakhamar meg is jelent id. főkirálybíró mltos vargasi Dániel Gábor ur, és miután az elnöki székét elfoglalta, a gyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

"Tisztelet bizottsági gyűlés! A kolozsvári országgyűlés ezúttal 68. sz. kir. és apostoli Felsége legkegyelmesebb rendelete következtében — köztudat szerint — el van napolva, s Erdély a folyamatban levő pesti országgyűlésre meghívott.

"Ezen legkegyelmesebb intézkedés alkalmat nyújt ezen nemes székeknek képviselői által az országgyűlésben részt venni, s ott a zilált viszonyok helyreállítására közreműködni.

"S bár törvényeink értelmében ezen közös országgyűlésben ezúttal években is hivatalba léptünk volna részt venni, mindamellett örömmel telhet el keblünk, midőn megértjük 17 év óta újból az egyedül jogos és törvényes országgyűlésre küldendő képviselőink választása iránt intézkedhetni. S ez annál örömteljesebb, mivel a képviselők választása szigorúan az 1848. évi erdélyi II. törvények értelmében eszközözendő, s ez által alkalom nyílik egyik lényeges törvényes gyakorlatára.

"Mennyire leendő képes ezen országgyűlés nehez feladatát megoldani, a jövőtől függ.

"Azonban remélhetjük, hogy ha a haza, a felséges trón és a birodalom érdeke a szerint egyeztethető, hogy Magyarország önállósága — tekintettel történelmi multjára, törvényes állására, jelen helyzetére — megőrizt, a neheznek látszó feladat megoldása sikerülend.

"És ekkor a haza, a birodalom láthatárán az oly régóta nem látott egyetértés napja feljöne, melynek fénye még ragyogóbbá tenné a felséges trónt, annak jótékony sugara táplálná a haza s szövetséges tartományok különböző ajku lakóit, elárasztaná termékenységgel azon földet, melyhez szeretet és szent emlékek kötnek; szóval ezen napnak feljövetelel venné kezdetét polgári megelégedés, a törvényes hatalom megszilárdulása s a régóta nélkülözött valódi alkotmányos élet jótékony élvezete.

"Ennek sugarai növelnék a nemzeti miveltséget, ipart és kereskedelmet.

"Ezen sugárok melege száraztaná fel azon posványokat, melyekbe kisebb-nagyobb mérvben a jöletnek, a szellemi s anyagi haladásnak minden neme tepsed.

"Egy ily kibontakozás tenné közhazánkat dicősvé. Ez idézne elő fényes történelmi multjának megközelítő jövőt.

"S bár jönné el azon idő, mert szomorú helyzet, midőn egy haza, egy nemzet csak fényes multjába lelhetné vigaszt!

"Azonban, ha visszatekintünk a történelemre, a lefolyt eseményekből a jövődüböz hozzá vet-hetünk.

"Jelen helyzetünkhez hasonló még fordultak elő nemzeti életünkben, de az uralkodó bölcsesége, szilárd akarata, a nemzet tapintatos eljárása a feszültséget szétoszlatta, s épp ez alkalommal is bizva felséges urunk bölcsességébe, ha e haza különböző nemzeteit az egyetértés kapcsa fűzi össze, ha egymás igényei iránt méltányosak leszünk, ha eljárásunk óvatos leendő, egy jobb jövőre számíthatunk.

"Mi keblü ügyeinket illeti, ezek szinte azon állapotban vannak, mint a mult bizottsági gyűlés alkalmával.

"Kittelhetőleg igyekeztem a közigazgatási teendőket pontosan, kimélettel és részrehajlás nélkül végrehajtani, s e tekintetben visszaélések tudomásomra nem is jöttek.

"S bár megyei életünk meglőbbi törvényes visszaállítására ezen nemes szék tagjainak is méltán lehet főbb vágyainak egyike, tapasztaltam, hogy egész önmegtartóztatással és türelemmel várja annak magarendő leendő bekövetkezését, átlátva, hogy addig csak a kiszabott korlátok között működhetni.

"A közelebbi bizottsági gyűlés, biggadt és a viszonyokhoz alkalmazott tapintatos magatartásával a felséges kir. főkormányzók kegyelmes méltánylása mellett oldotta meg feladatát és így biztat a remény, hogy ezen bizottsági gyűlés is, melyet én viszont a felséges királyi főkormányzók kegyelmes rendelete következtében a pesti országgyűlésre küldendő képviselők megválasztására szükségelt előleges intézkedések végett hivtam össze, az előbbihez hasonló módon járand el; melyre a t. bizottsági gyűlés tagjait, bizva honi érzelmeikbe, teljes bizalommal fölkerem és egyuttal üdvözlöve a jelen bizottsági gyűlést azon óhajjal nyitom meg: vajha ezen év meghozná várakozásunk méltó gyümölcsét!"

Ezen lelkes éjjenekkel fogadott megnyitó beszéd után a képviselő bizottság a jelen gyűlés folyamára és tartalmára királybírónak: idős Pálfi Dénest, főtárgyésznek: Szolga Miklóst, és főjegyzőnek: Henter Jánost elnöki kijelentés folytán egyhangulag megválasztotta.

A megválasztott tisztségviselők illető helyeiket elfoglalván, felolvastatt az idei 896. szám alatti főkormányzói rendelet, melyben a kolozsvári II. törvényezségi alapján és az a mellett leküldött utasítás értelmében a képviselők megválasztása elrendeltetik; felolvastatik ezután a mult évi 5580. sz. alatt kelt udvari leirat, melyben tudtul adatik, hogy ő cs. kir. és apostoli Felsége a kolozsvári országgyűlésnek mult évi legalázatosabb fölterjesztésében kérését meghallgatva, legkegyelmesebben megengedi méltóztatott, hogy az erdélyi királyi hivatalosak és törvényhatóságok képviselői is a pesti országgyűlésre megjelenhessenek, és a melyben egyuttal a képviselők melőbbi megválasztása is az előbbi rendeletben idézett alapon meghagyatik; felolvastatik végre a képviselők választása tárgyában leküldött főkormányzói utasítás is; mind ezekre pedig a képviselő bizottság következőleg nyilatkozott:

"Mindamellett hogy azt reméltük s óhajtottuk, miszerint a kolozsvári gyűlés által tett alázatos fölterjesztés eredménye az 1848-iki pozsoni 7-dik s kolozsvári első törvényezsikke teljes életbeletétele lesz; mindamellett, hogy e reményünkkel ellenkezőleg a kormány bizonyos föltételekhez kívánja kötni az idézett törvényezsikké valósisát, s ennek következtében a kolozsvári gyűlés nem zárattott be végképpen, hanem csak elnapoltatt; mégis örömmel s teljes reménnyel ragadjunk meg az alkalmat, midőn a kegyelmes királyi leirat értelmében a magyarországi országgyűlésre küldendő képviselők választására szólítottunk fel; miért is a képviselők választására szükséges lépéseket egész készséggel megtesztülk; mert azon reményben élünk, miszerint a magyarországi országgyűlésre való meghívásunk által urunk Királynak részéről egy oly lépés van téve, melynek alapján tovább haladva a pozsoni 7-dik s kolozsvári 1-ső törvényezsikké valósisára már csak időkérdés."

Azonban a következő kérdés: hogy valjon egy helyen legyen-e a választás, vagy pedig a szék területe két választókerületre osztassék? hosszabb vitatkozásra szolgáltatott alkalmat, s ez annyival hevesebb volt, mivel az egy helyeni választás mellett hét kérvény adatott be, a kerületekre való osztás mellett egy; az előbbieket körülbelül 46, az utóbbit pedig mintegy 91 választó irta alá.

De a képviselő bizottsági gyűlésnek nagy többsége tekintetbe vévén, hogy e törvényhatóság területén igazságosan egy, hogy az által minden jogos érdek teljesen kielégíttessék, két választó kerületet alakítani nagy nehézséggel jár; tekintetbe vévén, hogy az erdélyi törvényhatóságokban nem lélekszám szerint állított meg a megválasztandó képviselők száma; tekintetbe vévén továbbá, hogy 1848-ban is a pesti országgyűlésre küldött képviselők nem kerületenként, hanem itt Udvarhelyen együtt és egyszerre választattak meg; és végre tekintetbe vévén, hogy a választó kerületek sem nyújtának kellő biztosítékot arra nézve, miszerint szózatolás közben a rend nem fog megzavartatni, már pedig az 1848-dik évi erdélyi 2-dik törvényezsikké 8-dik §-a csak azon esetben enged meg a két terület alakítását, ha a szózatolás közbeni rend fenntartása érdekében találtnék szükségesnek, a régi százados gyakorlatról nem látta észszerűnek eltérni és határozatilag kimondotta, hogy minden egyes választó választási jogát valamint eddig, ugy jelen választás alkalmával is csak Udvarhelyen gyakorolhatja, s ez előnyösebb is rá nézve, mivel így ugyanazon egy időben két képviselőt választhat, s következőleg régi törvényes jogától nem lesz megfosztva.

A nagy többségnek ezen határozata ellen tizenegy bizottsági tag ellennyilatkozatot adott jegyzőkönyvre.

A vitatkozások befejezése és a fennebbi határozat kimondása után elnök id. főkirálybíró ur ö méltósága a középponti bizottsági tagjainak megválasztását títte ki, és miután annak tagjai egyhangú felkiáltás után megválasztattak, fölcsikartattak, a bizottsági gyűlés folytatása 29-kére halasztott.

Január 29-dikén a jegyzőkönyv bitelésítettén indítványozottott, hogy a képviselők mellé bizonyos számú követi inokok is küldessenek s segélyeztet-hetősökre jelöljön egy biztos pénzbeli alapot ki a bizottsági gyűlés.

A képviselő bizottsági gyűlés a követi inokok küldésének szükségét egyhangulag elismerte, nemcsak, hanem valósisatára tekintetből elnök id. főkirálybíró ö méltóságát fölkerde, hogy a középponti bizottság által a választók összerása végett kiküldendő bizottságok után eszközöljön elnökiileg önkényes adakozásokat a szék területén lévő községektől, és egyes birtokosoktól. Azon esetre pedig ha kellő pénzbeli segedelem mutatkozand, megbizta a megválasztva lévő középponti bizottsági tagjait, hogy a pesti országgyűlésre felküldendő követi inokok számát ne csak meghatározza, hanem azokat jelölje is ki.

És ezen tárgyalások s illetőleg határozatok után id. főkirálybíró ö méltósága a gyűlést eloszlatta.

Magyar-Berzse, jan. 20.

Nyiltlevél Ocsvai Ferenczhez.

Tisztelet hazafi! Habár a kolozsvári gyűlés által felséges fejedelmünkhez felküldött legalázatosabb feliratra nyert k. k. leirat várakozásunknak nem éppen egészben felelt meg, egy jobb jövő felőli hitünk, s reményeinkben az által legkevésbé sem vagyunk megingatva.

A lefolyt gyűlés tanácskozmányainak s az annak összefoglalását képező felirat kétségbevonhatlan érveinek biggadt megfontolása után, egynek t. i. a két haza egyesülése felőli minden kétséget határozottan kizáró meggyőződésünknek tagadhatlanul erősödnie kellett, s mindamellett is, hogy a kibontakozás lehető gyorsabb sikerítésének nehézségeit óriásibb alakban látjuk, s csak inkább megerősöd-

tünk a hitben, hogy temérdek küzdelem árán lehetend megváltásunkat eszközölni; elég okot találunk nem esztigedni, ha elgondoljuk, mekkora mérséklet, kitartás, a törvényességhez törhetlen ragaszkodás vezérle lépteit azon férfiaknak, kiknek egyik kitűnő tagját vagyunk szerencsések meggyünk egyik képviselőjüket önbén tisztelni.

A midőn a bizalom- és várakozásnak, melyet önbé helyezünk, tisztelt hazafi, oly ragyogó megjutalmazása, a mennyiben ön leve hivatott egy a történelem lapjain mindenestre maradó emlékekkel bíró okmány szerkesztésére, nem engedheté elnyomni egy szikráját azon bizkseségi érzetünknek, mely mind annyiszor fellebög, valahányszor önnre, mint képviselőnkre, gondolunk; nem lehetne reánk nézve ez érzelmünk s a törhetlen ragaszkodásnak biztosabb záloga, mint azon tudat, hogy az oly nagy feladatra váró közös bongyúlésen, a hová mint megváltásunk Mekkájára tekintünk, az ön fényes képességei s megingathatlan kipróbált hazafisága fogják érdekeinket, e haza s különbség nélkül minden nemzetiáigéi javára célzó munkásságában képviselni, s minket az oly hön óhajtott kiegyezkedés révpartjára vezérelni.

Eggedje ez óhajtasunk megvalósulását, s fogadjja öszinte hazafiai tiszteletünk biztosítását.

Alázatos szolgál: Dobokamegye felső-kerületi választói közül többen.

Válaszirata

Vajda Lászlónak egy m. Mohai Károly ur aláírása alatt megjelent cikkre: (folytatása és vége.)

Béleptem az országgyűlésre én is, bárha reám sem hatott kevésbé fájdalom, mint román testvéreim bármelyikére, hogy a midőn az, nemzeti rendszerre fektetett választási alapon volt összealkotta, nemzetünkrol nem mint ilyenről, hanem csak mint azelőtt jogosítatlan néposztályról volt emlékezet.

Béleptem mondom, mert én az országgyűlés feladataul: a jogfolytonosságnak a 17 év alatt létrejött tények kibékítését tekinttem; s maig is azon nézetben vagyok, hogy ő Felséget is azon országgyűlés összehívásában e kibékítési atyai szándék vezérelte.

Azon hitben valék, hogy az országgyűlés minden tagja, vagy legalább többsége ugyane nézetet osztja. Ebből kiindulva hittem, hogy az 1848-i I. cikk revisioja ily szempontból fog eszközölni vétenni; megállitattak a kellő feltételek, s meg azon biztosítékok, melyek nemzetünket jövőjére nézve megnyugtanni fogják.

Ha nem a fennebb jelzettek tartottam volna az országgyűlés feladatának, akkor ő Felsége legmagas akaratának bódolva, hiszem ugyan, hogy beleptem volna a gyűlésbe mint királyi hivatalos, de egy mint követ, bizonyára nem.

Mindaddig, míg mondott hittemben meg nem esalakoztam, nem vádolhatom magam semmimulasztással, hogy — mit a hazasimindnyájunk közös javára szívem mélyéből óhajtok — a békés kiegyeztetéstese-kély erőmmel elősegíthessem.

Ily kísérletek nélkül nem fut el egy napom, — mire bizonyágnul hivatnám fel az országgyűlés nem román tagjainak is nagy részét. — Sőt nem állottam meg csupán a szónál, hanem a román nemzetnek minden más nemzetek hasznogai tiszteletben tartásával teljes biztosítására célzó feltételeket is állítottam írásba össze.

De fájdalom, e békés törekvéseket siker nem követte.

Az országgyűlés nagy többsége a revisiot kitűzött legfelsőbb kegyelmes királyi előterjesztvénynek, az 1848-ki I. cikk felolvasásas egy szerű elfogadása által vélt eleget tehetni, s tovább bocsátkozásra magát jogosítatlannak nyil-vánitá.

Ily körülmények közt hogyan találtam volna magam indittatva arra, hogy ama nekünk becses vívmányokat, melyeket nemzetünk, vallásaink s nyelvünk nézve, az 1863. diki országgyűlés nem román tagjainak is méltányosságából, legkegyelmesebb Urunk előterjesztése folytán, s szentesítésbeni legmagosb részesítése által százados sovárgás után végre birtokunkba láthatunk: cserébe adjam azon reményért, hogy a magyarhoni képviselőház nemzetünkérti aggodalmaitkat eloszlatni fogja?

Az, ki követé lett választatásomat éppen szebenbeni magamtartásával indokolja — a hol a birodalmi tanács megküldéséről tárgyalásoknál is beleegyezésemet hazánk belügyei s nemzetközi viszonyai előleges rendezésétől, s egy a leopoldi diplomát helyettesítő egyenértékű királyi hitvel megnyerésétől tevőm függővé — az, sajnálom, hogy azt várta el tőlem — miként egy nemzetem sorsára nézve is oly nagy horderejű lépésnél, mely egyzersmind hazánk önállóságának teljes megszűnését, s egy testvér országba való beleolvasztást vonhatja maga után — kevésbé leendő óvatoss;

igen, mert legyen bármennyire valószínű, hogy Magyarország képviselőháza, — hol a magyar nemzetet az önfentartás érdeke még kevésbé ösztönözné a szűkmarkúságra — a nemzetiségi kérdést szabadelyten oldhatja meg;

s legyen bármennyire remélhető, hogy annak minden egyes tagja azon meggyőződéstől van áthatva miként: a hon boldogsága csak akkor lesz szilárd, tartos alapra fektetve, ha teljes részrehajlatlansággal elégtétetnek ki a különböző nemzetek méltányos igényei: de én még a legszebb remény általam érzem magam feljogosítva arra, hogy nemzetem sorsát azért kockáztassam meg.

Sőt engedje hinnen ama cikk magyar írójá, hogy ha magát azon helyzetbe lenne szíves átképzelné, midőn honának nem egy oly országghal egyesítéséről volna szó, melyben mind azám, mind birtok, s szellemi fejlettségre nézve a legelőnyös állásban a magyar nemzet legyen; hanem lenne szó egy olyannal összeolvastásról, hol alig volna több magyar, mint itten, de annyival számossb s hatalmasab a másféle elem: talán akkor nemzete sorsáni méltó aggályában csupán egy reményért, egy „földiekkal játszó égitüneményért” önmaga sem lenne ilyen egyesülés oly hó pártolója.

Ezt ha megengedi, akkor — mint azon magyar nemzet tagja, melynek egy férfiai, mint hölgyei naponta adják példáját nemzetközbi buzgó s áldozatkész szeretetüknek — tán kedvezőbben fogja magyarázni tudni eljárásomat, s tán nem leendő méltánytalan kárhoztatni bennem saját nemzetem iránti oly érzelmeimet, melyeket tulajdon nemzetemben méltán tart éremnyek.

Választóim irányábani kötelességemet akként gondoltam legbiztosabban teljesíthetni, ha lépéseimnél meggyőződéselem leszen irányadóm; s im nyugodt lélekkel bátran mondom el, hogy mit az elősorolt körülmények közt tenni meggyőződéselem sugallott, annál nem is tettem egyebet. Midőn azonban erre hivatkozom, legmesszebb áll tőlem olyan szándék, hogy kárhoztassak bárkit is, ha enyemtől különböző meggyőződése, más utat követni ösztönözte.

Ha a cikkíró urnak, mint egyik t. választómnak, követi eljárásom iránti helyeslést kinyerni szerencsés nem lehettem, s ha e sorokban felhozott indokaim sem lesznek elég hatálylyal arra, hogy lépésemet — melyet hibáztat — előtte igazolni bírják: azt nagyon fájlalni fogom; azonban midőn bizalmát, melyely egykor ismeretlenül dicsekedhettem, alkalmat veszek magamnak megköszönni, köszönetem nagyobb bizonyítványul nyitlan ismer tettem meg magam, hogy bennem többé ne esalakozhassék.

Legyen szabad a jelen cikkben foglaltakat követi eljárásom s annak indokai felvilágosításul ajánlani ösz-szes igen tisztelt választóimnak addig is, míg a magadejében rendes követi jelentésemet megtenni talán leendő szerencsém.

Kolozsvárt, január 28. 1866.

Vajda László.

Különfelek.

— Kedden január 30-án tartá meg a helybeli vivotda-egylet idei bálját, a legfényesebb sikerrel; bál anyánál b. Józsika Lajosné ö naga volt felkérve. Az igen szép számmal összegyűlt társaság hajnalig a legjobb kedvvel mulatott. Az erélyes rendezőség mindent elkövetett a közönség érdekében, de egyszersmind szemelött tartva az egylet érdekeit, kerülvén minden felesleges költséget, hogy az egylet jövedelme ez által is szaporodjék. Mint halljuk 200 o. é. forintot jövedelmezett.

— Az „erdő szépe” közlelbbi előadásakor Pálma szerepét Németi Irma k. a. ismét oly kifogástalanul és pár jelenetben mondhatjuk művészi-leg adá, hogy a szép számmal összegyűlt közönség többször zajosn meg tapsolá, és sikortulbb jelenetei után többször kihívásban részesült.

— Visarionu Romanu ur egy három havonként megjelenő időszi folyóiratra hirdet előfizetést 2 frtjával, mely több képekkel leendő illusztrálva. Célja a román nemzetnek az időveli előhaladását, anyagi érdekeit s más közhasznú ismeretek terjesztése. Az elfogadott munkálatokat jutalmazni igéri. E néplapnak cizme „Progresulu”, szerkesztési hely Nagy-Szeben.

— A „Vas. Ujság” 4 ik száma Kolozsmegye derék követe, Hosszu József jól talált arcképet hozza a lap homlokán; élet-irataiban igen helyesen fejezvé ki, hogy a férfi, kit ezennel bemutat, az Erdély részi alkotmányos románok előharczósa, s ugy az utóbb lefolyt mostoha idők nyomasztó snlyá alatt, mint a jelen erdélyi gyűlésen tanúsított érzelmeinél, elvűhségénél, és szilárdságánál fogva teljesen megérdemli azon köztiszteletet, melyben részesült.

— Azon arany virágtartó, mely császárné ő Felségének a pesti pályaudvarban fogadtatáskor a pestvárosi választmány nevében a választmányi elnök Havas Ignác ur leánykájá által átnyújtott. Derheimer ékszerész műve. A díszes arany virágtartó egyik oldalán a haza cizmere, a másikon az örömteljes emléknapot jelző kelet: 1866. január 29-dike áll.

— A budai takarékpénztár választmánya ő Felségének a magyar királynak az ország fűvárosába megérkezése örömteljes alkalmából a budai szegények közt 500 frt kiosztását határozta el.

— A „P. H.”-ben olvassuk: A románok pártértekezletükben elhatározták, hogy a magyar országgyűlésben meg fognak jelenni, ezt írja a „Telegraful Roman,” lap, mely igen közel áll a román vezetője Schaguna püspökhöz.

— Mateovich senior, (Altersmann) a fűmei polgárok nevében folyó hó 29-kén következő fávíratot intézett Pest város polgári bizottságja elnökéhez dr. Havas Ignác urhoz: „A fűmei polgárok, mint Árpád országai egyik részének lakói, szerencsét kívánnak budapesti testvéreiknek, hogy azon magasztos boldogságban részesültek a Felséges Királyi Párt falak közt üdvözölhetni, és azon benső reményt táplálják, miszerint alhattai bűségben el nem maradó lakosságukat ha előbb nem, ugy az ünnepélyes koronázás alkalmával képviseltetve fogják láthatni.”

— A jan. 30-ki esti kivilágításban Buda-Pest ismét oly nagy szerű panorámát nyújtott, melynek szépségére sokszög fogunk visszagondolni. A legmegragadóbb pontot a dunasor képezte, mely mint

egy tündérrákirányú fényes szalaga terült el, míg a csendes Duna sima vízfűzőre magics pompával sugarazta vissza a ragyogást. A Ferencz József és Rudolf rakpartok egész hosszában körül voltak szégyelvezve villogó tüzpontokkal, míg a lánchíd, a Ferencz József-ter, az itt levő szállodák, Lloyd-épület és a tér közepén felállított gázipírások vakító fényben pompáztak. A gőzhajóársulat épülete előtt egész tűz-kép lobogott. A közepén ő Felsége nevének kezdőbetűi s mindkét felén egy-egy tűstűs. Igen szép látványt nyújtott. A bel- és a Lipót-város utcái teljesen voltak kivilágítva. A redoute-épület falait ezimerek ékítették, s a belhomlokzatot csinos transparent, melyen a magyar korona felett e felirat volt: In hoc signo vinces! — A régi redoute falán a színházterén ragyogó körben e felirat volt kirakva: Éljen Ferencz József! — A városi színházról igen díszesen berendezett tűzkoronák szórakoztató sugaraikat, a városbázán sok ezernyi láng lobogott. Szintén így a nemz. színház, a pap-növelde-épület, a takarékpénztár házáról stb. stb. Minden kiválóbb épület a kivilágítás kiválóbb pontját képezte. Buda csillogva villogva tekintett alá, a vár ragyogó tűzsört képezte. A pesti főbb téren katonai zenabandák játszottak, s az utcákon késő éjfélig lelkesedve, éljenzeve hullámozt a sok ezernyi közönség.

— A „Napló“ egyik legújabb számában a következő érdekes cikket olvassuk:

Hogy Deák Ferencz, a centrum feltétlenül elismert vezére, az általa javasolt adrebe-bizottsági névsorba a jobb oldalról két, s a balról kilenc tagot, azon pártmátyalok legkittünbő képviselőit felvett, ezzel nemcsak az engedékeny méltányosságának akart kétségkivül eleget tenni, hanem eleget azon arányának is, melyben e pártmátyalok a képviselőházban állanak.

Most az ő névsorára a baloldal egy más névsorral felel, melybe elég nagy lelki a középből (a tulajdonképpeni Deák-pártból) szintén kilenc tagot felvenni, a jobból egyet sem, a többi buszonegyget pedig mind a balból, a szélső bal befoglalásával is. Közönséj a nagylelkiséget, de nem élünk vele!

Ha most e névsorra viszont a közép azzal felelne, hogy oly névsort készítene, melyben a balból egy név sem volna olvasható: ki lenne a nyertes?

Mi úgy tudjuk, a Deák-féle névsorba bejött kilenc baloldali név, a baloldal vezér-férfiainak beleegyezése folytán jött be oda; s azért azt várjuk, hogy ők ez áron az egész névsort magukévé teendik, és nem állítanak a felvett két jobb oldali és tíz középi név ellenében tizenhat baloldalt.

Csalódunk, s e csalódásunkat egyszerűen constatáljuk egy jövendő. Knege vagy Sasku Károly számára, ki a „Parliamenti pártok illemtanát“ irandja meg!

— A „Debatte“ Wellmann Frigyes, Szászváros nyugalmazott polgármesterének, egy szép költeményt hozza, melyet az, a legfelsőbb császári párnak Magyarországra leendő jövetelének alkalmára írt. A valódi hazafiai érzéssel írt költemény, hű kifejezést ad ama eszméknek, melyekkel ez idő szerént minden hazafi eltelve van.

— (A cholera megszűnése.) Franciaországban a cholera szűnőfélben van. Caen és Brestből jött tudósítások szerint, az utóbbi napokban ott csak néhány choleraeset fordult elő, melyek nagyobbára mind kedvező fordulatot vettek.

— Kaptuk a Szabó Richárd által szerkesztett „Magyar Bazar“ című divat- és szépirodalmi lap két első számát. Mind kiállítás, mind tartal-

lomra nézve hazánk egyik legszebb e nemű lapjának tartjuk, s a közönségnek meleg pártfogásába ajánljuk.

— (Necrolog.) Id. Filker Elek nyugalmazott kir. szántást, a maga és gyermekei: Mária, Ferencz, Elek és Eliz nevében szomorúan jelenti, hogy szeretett neje és gyermekei jó anyja Elecsér Erzsébeth kora 71-dik, boldog házassága 46-dik évében január 31-dik napján délelőtti 11 órakor, agy-ellágyulás következtében az örök életre csendesen átszenderedett. Földi részeit febr. 2-án d. u. 1/2 4 órakor fognak külső monostor-utczai tulajdon házából a köztemető mellett Tauffer kertbe kísértetni, az örök nyugalomért áldozat pedig febr. 2-án d. e. 10 órakor fog a mindenség urának, a piaci rom. kath. templomban bemutatni.

Kolozsvárt, jan. 31-kén, 1866.

— Irodalmunk tisztelt pártolói újabb is figyelemztetni kívánom, hogy a „Buda-Pesti Szemle“ 1866-diki évfolyamára 10 frtjával, a „Sárospataki Filzetek“ ugyanezen évi folyamára 6 frtjával nálam előfizetni lehet. Meg kívánom egyszerűsíteni jegyezni, hogy előbbi figyelemztetésemben a „Buda-Pesti Szemle“ előfizetési díját hibásan tettem volt 10 frt helyett 12 frtra; mi onnét származott, mert az előfizetési díjnak, mely tavaly 12 frt volt, az idénre való leszállítása kikerülte figyelmemet.

Kolozsvárt, febr. 1-én, 1866.

Tekács János.

Nyilatkozat. *)

Azon vita, mely a „Kolozsvári Közlöny“ több számai nyilnterében H. J. s U. L. urak közt folyt és személyeskedés színtét öltötté volt magára; általunk mind a kétfél áltai erre megbízottak által aként intéztetett el, hogy mindkétfélc becsülete a becsületről való legszigorubb fogalmak szerint is sértetlen maradt, s ennek következtében a felek, bár az elégtétel adásra készek is voltak, kénytelenek voltak azon megnyugodni, minék következtében nyilvántjuk, hogy a vita be van fejezve, s ahöz senkinek többé hozzászólhatási joga nincsen.

Id. gr. Bethlen János. B. Gáméra Gusztáv.
Pünkösti Pál. B. Rauber Gyula.

Nyilvános köszönet.

Azon buzgó hazafiaknak, a kik e folyó év és hó 27-én az oroszfi iskolájára Tekében tartandó táncszármaglomra fáradságtalanul közreműködtek, és ezen nemes czéla számos meghívó-jegyek szétküldése által a nevezett iskola fellelőllésére tete-mes jövedelmet biztosítottak.

Leginkább köszönet a nagy nyulási szolgabírói hivatalnak és az oroszfi birtokosságnak, a kik valódi lelkesedéssel és önfeláldozással kívánták e nemes czélt támogatni. Sajnos azonban, hogy siker nem koronázta ezen nagy lelki hazafiak működéseit, mert mind a szegény iskola még mindig várja a tervezett jövedelmet, mind pedig a meghívó közönség a jövő reményével kell, hogy csalódásban magát vizgasztalja; mert ismeretlen okból minden fűstbe ment; azonban reméljük, hogy fel-

*) Kértek a „Korunk“ t. szerkesztője e nyilatkozat átvételére.

világosítás ezen tekintetben nem fog késni, mert ezzel tartoznak az illető rendezők a rászedett közönségnek.

Oroszfája, 1866. január hó 29-én. * * *

— Tisztelt előfizetőimhez és ivartóimhoz! *)

A magyar orvosok és természetvizsgálók XI. nagygyűlése által a Pataki pályadíjjal koszorúzott bujakor-tanomat szükségessé láttam a bírálati észrevételek pontos fülhasználása mellett egészen újból átdolgozni, s e miatt kissé későn adhatván azt sajtó alá: tisztelt előfizetőimet rövid ideit szives türelemre kérem fel, azon biztosítással, hogy művem jelentékeny bővítése s kikerülése által várokozásukat kárpótolni remélem.

Tisztelt ivartóimnak pedig azon szívessegre kérem fel: méltóztassanak a még künn levő előfizetési ivatek jövő febr. hó 20. mint a mű megjelenése napjáig beküldeni, hogy a szétküldést azonnal megkezdhessem.

A megrendelések egy frttal o. e. akár a pénz beküldése, akár pedig „utánvét“ mellett jövő febr. hó végéig nálam (Csikszentmárton, Erdély) még folyvást megtehetők.

Csikszentmárton, 1866. január 20.

Halasi és köröskényi ifj. Spányik József.

Politikiai hírek.

Angolország. London, jan. 23. A „Morn. Star.“ jelenti: Franciaország Ausztria által bátorítva javaslatba hozta a bégsek kérdése feletti konferenciának megújítását. Russel gr. e javaslatot mostanra elutasította. — Dublinban orangista fegyverek foglaltattak le. Ezen eset felett megütközést kifejező meeting tartása nem engedtetett meg. A spanyol kormány Prim tábornok kiadatását követelte; de a lisaboni kabinet tagadagó választott. A lisaboni lapok élesen megroják a spanyol kormányt.

Franciaország. Páris, jan. 26. A „Constat.“ Bigelow északamerikai követ sürgőyeinek közze tétele alkalmából azt bizonyítja, hogy Drouyn de Lhays nem nyújtott felvilágosítást a mexicói kormány belligyi rendszabályairól, mivel ezekért csak a mexicói kormány felelős.

Páris, jan. 28. Igaznak bizonyul, hogy tegnapelőtt sürgőny indított el Montholonhoz, melyben meghagyatik neki, felvilágosítást kérni a washingtoni kabinetől az iránt, hogy minő magatartást szándékozik követni azon esetben, ha a francia csapatok Mexicóban maradnának, s minőt, ha eltávoznának. Híre szállong, hogy Ausztria oly körülményt fog kibocsátani, melyben ki lenne fejezve a szándék, hogy Ausztria fenntartani kívánja Holsteinban a mostani állapotot. — Thiers a költségvetés feletti vita alkalmával nagy beszédet fog tartani a kormány ellen.

Olaszország. Florenz, jan. 23. A kamara mai ülésében előadott pénzügyminiszteri előterjesztmény károsoknak nyilváníti a kölcsönöket s egyéb rendkívüli kisegítő eszközöket. A költségvetésben a sülygeten adók és megakarítások által kell előállítani. A pénzügyminiszter tiltakozik azon

elterjesztett hír ellen, mintha a kormány az államadóságot kamatait le akarná szállítani. A megakarítások mintegy 55 millióra tétetnek.

Florenz, jan. 26. Tecco interpellálta a kormányt az olasz királyságnak Spanyolország általi elismerésére s a Rómával állítólag-folyamatban levő alkudozásokra vonatkozólag Lamarmora kijelentette, hogy ezen interpellációra nem válaszolhat.

Oroszország. Pétervár, jan. 28. A lengyel királyság helytartójához egy czári jukáz me-neesztetett, mely cath. lengyelek, továbbá a gör. egy-sültek, a nem-egyesült oroszok s litván ajkúak számára külön-külön gymnasiumok s elemi tanodák alakítását rendeli el. A vallás-oktatás világi papokra bízatik. — Az orosz kormány, ezen ukáz szerint, a különféle nemzetiségeket meg akarja védni a lengyel elem tulpapasai ellen.

Spanyolország. A spanyolországi ügyekről ezt írja a „Köln. Ztg.“ pársi levelezője: „Primnek portugali területre lépése által nem javult a dolgok helyzete Spanyolországban. O' Donnell állása nagyon fenyegetve van, s talán a leggyűlöltebb személység e pillanatban az iberiai félszigeten. A királynőnél sem áll nagy kegyben, s anyja, Krisztina királynő, nyilntan tanácsolta neki, hogy Eparterőt állítsa egy kabinet élére. O' Donnell czélja: a királynőt arra bírni, hogy mondjon le fia javára, s őt tegye regenssé. Ezen tervével még nem hagyott föl, s mint állítják, föl akarja használni a királynő bekövetkezendő lebetegedését, hogy magát abszolút urává tegye Spanyolországnak. A catalonai és arragoniai fölkelésről bíányzik minden tudósítás. O' Donnell azonban attól látszik tartani, hogy Prim az előbbi tartományba megy Portugálból Franciaországban át vagy a tengeren.“ A „Politika“ szerint Valencia mellett chilei lobogó alatt hajók jelentek meg, melyek több parti hajót üldözbe vettek. Ama hajók állítólag nem chilei járművek, hanem rajtok chilei lobogó alatt tengeri rablók vannak.

E-Amerika. New-York, jan. 18. A senatus elvett Chandler azon irdiványát, miszerént a diplomaiat viszonylatok Angliával szakittassanak meg. — Egy kalóz-banda — Reed amerikai tábornok alatt — Bagadot, a Rio-Grande torkolatánál, elfoglalta és kirabolta; azonban egy francia ágyú-naszád által megtámadott. A congressus elé terjesztett okmányok közül a távirda fölémlíti Seward államtitkárnak Bigelow párisi követhet december 14-dikéről írt sürgőnyét, melyben ez áll: „Önök nov. 14-ki sürgőnye elenyészetti azon reményt, hogy a francziák hamar elvonulnának Mexikóból; így-kezzék ön e tekintetben a császár személyes nézetét megtudni.“

Ujabb. Berlin, jan. 30. A „Zeidler Corr.“ írja: Az országgyűlés feloszlátása veszedelmes cselekmény lenne, az új választásokra és az ellenzék fegyvermeztségére való tekintetknél fogva, s nem is volna az időszertü. Ugyane lap jelenti, hogy európai conferentia van czélba véve, azon esetre, ha Poroszország és Austria újból összezőrdül-nének.

Páris, jan. 30. Galifet marpuis Mexikoba utazik a megszállás megszüntetése ügyében. A pénzügyekre vonatkozólag igen rossz hírek érkeztek Mexikóból.

T. és telelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

4339

Felhívás

1866. psz.

néhai BAGOSY AMÁLIA hagyatéki ügyében.

Csengerbagoson 1865 évi november 12-én elhalt néhai Bagosy Amália által 1857 évi február 15-dik napján tett, s az alóli megyei törvényszékhez legközelebb bemutatott végrendeletnek kibírdetésére, s egyúttal az id. törvényszabályok XIV. fejk. 165 §-ban előli hagyatéki eljárás megtételére f. évi mártius hó 26-ik napjának d. e. 9 órája tüztetvén ki, ennél fogva mindazok, kik a néhai Bagosy Amália asszony után maradt örökség által érdekelteknek, ezennel felhívattuk, hogy a kifizűtt határidőben Szathmáron a megyei törvényszék tárgyaló termében személyesen, vagy törvényes meghatalmazójai által anynyival inkább megjelenjenek, s lehető igényeiket a kifizűtt határidőig bejelenteni el ne mulasszák, mert különben az örökség körüli intézkedések a felmerülendő körülményekhez képest befolyásukon kívül is meg fognak tétetni.

Kelt Szathmármegye tszékének 1866 január 5 én tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

(46) 3/2 (1-7)

Cs. kir. ausz. kiv. szab. és első amerikai és angol szabadalmazott

ANATHERIN-SZÁJVÍZ

Dr. POPP J. G. gyakorló fogorvostól, Bécsben,

Stadt, Bogner-gasse 2-dik sz. alatt.

Egy palack ára 1 frt 40 kr.

Csomagolás 20 kr.

Gyakorló fogorvos dr. J. G. POPP urnak Bécsben feltalál a fogok fenntartására használt esszenciája már

több mint egy évtizede napról napra növekvő arányban vonta magára a foghajban szenvedők figyelmét. Noha többféle vegytani elemzés bizonyítja, miszerént az Anatherin-Szájvíz semmi ártalmas állapotot nem foglal magában, de eddig mégsem sikerült annak egyes alkotórészeit kitalálni, és oly sokat működtek azon, hogy utánaözzák, de minden kísérlet oly balúl tűtt ki, hogy egy sem mutatott fel oly eredményt, mely a Popp-féle esszenciát csak megszűri is megközelíti.

Az Anatherin-Szájvíz hogy úgy szólunk egy élettégyszer a fogakra nézve; a rossz fogakat úgy javítja hogy az odvasság nem terjed tovább; jótékony hatása kiterjed a foghúrra is, és megőrizi a vérzéstől, taplósdástól, kelevényektől, és mindazon bajoktól, melyeknek a legesekélyebb esetben is kivan téve; valamint fogfájásokat is — folytonos használása után — meg kell hogy szüntesse. Nem csudálkozhatunk tehát, hogy ma az Anatherin-Szájvíz általánosan elvan terjedve.

Hála a nyilvános közönségnek még a kissébb helyeken is elvan terjedve, és német hazánkba nem szeretnénk egy várost sem, a hol az raktárilag bevéve, használba ne lenne; és azoknak tetszés ne nyerai meg, kik jótékony hatásáról meggyőződést szereztek magoknak.

BIZOMÁNYOSOK:

Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINZ Gy. és Engel J. gyógyszerárban. Tordán: Wolf gyógyszer. Szegedben: Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabick gyógyszer. Jekellus gyógyszer. G. Antal és C. Károly-Fehérvárt: Sander gyógyszer. Sagesorod: Misselbacher és Deutsch, Démián D. Bezszerce: Dietrich és Fleischer. Décsen: Krémer Samuel. Déván: Bosniaki és Gergely. Medgyesen: Folbert gyógyszer. Nagy-Egyedben: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szegedben: Leonhardt, Bitcher. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz. Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Váradhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyiregyhádon: Bertalan gyógyszerész. Steinyér-Váradhelyt: Gerber gyógyszer.

(36) Száj és fogbetegeknek, valamint fogszükségűeknek tudomásul!!

Fogorvos és fogművész

C. ZINZ

a bécsi iskolából, a n. é. közönséget figyelemzteti, miszerént ideiglenes itt mulatása alatt, a fenn megemlítettetre vonatkozó segély nyújtásra ajánkozik. Értekezhetni napoként 10—4 óráig Schütz János ur n. piaci 270-ik számn báz 1-ső emeletében. Csak február 26-ig marad itt.

Den Mund und Zahnkranken so wie Zahnbedürftigen

diene zur Nachricht!!

Zahnarzt und Zahntechniker

C. ZINZ

aus der Wiener-Schule empfiehlt den P. T. hierauf reflectirenden während periodischen Anwesenheit seine dischbezügliche Hilfe Leistung. Zu sprechen von 10—4 Uhr im Hause des Herrn Joh. Schütz Platz N. 270 1-te Stock. Aufenthalt bis 26-ten Februar.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barths Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtővált kapható:

1865-diki erdélyi országgyűlési nyomtatványok:

— Az 1865 november 19. Kolozsvárt egybegyűlt Erdélyi országgyűlés gyorsírói naplója, az országgyűl. gyorsírói-kar közreműködésével szerkeszté Hajnik Károly. Ára 72 kr.

— Erdély nagyfejedelemség 1865 évi Szent-András hó 19-ére Kolozsvár szab. kir. várossába hirdett országgyűlésének Jegyző- és Iromány-könyve. Ára 18 kr.

— Az 1865 évi Szent-András hó 19-én kezdőleg Kolozsvárt, államtanácsos és rendszerint országgyűlési elnök magyargyerő-monostori L. báró Kemény Ferencz ó nagylmsága előlőllése alatt tartott erdélyi országgyűlés Irománykönyve. Ára 27 kr.

— Protokoll und Urkundenbuch des auf den 19-ten November 1866, in die königliche Freistadt Klausenburg einberufenen Siebenbürgischen Landtages. Ára 21 kr.

— Protocolulu si cartea de documente a Dietei marelui principatu Transilvania conchiemata in libera cetate regia Clusiu pe 19-a Novembrie 1865. Ára 18 kr.

Abrai K. A NAGY HAZAFIAK. Regényes korrajz, a közel mult évtizedből. 3 köt. Ára 2 frt 80 kr.

(3-6) Dózsa Dániel. Az északi fény.

Regény három kötetben. Ára 3 frt.

— Boronkai Margit. Tört. Regény 2 kötetben. Ára 2 frt.

— Csataórázás a daco-román törekvések ellen. (Vonatkozva Iliarianu Papiu „Erdély függetlensége“ röpiratára). Ára 40 kr.

(43) (2-3) Közgyűlés.

A m.-valkói, keleczeli és k.-ujfalusi birtokosságnak jövő febr. hó 12-én d. n. 3 1/2 órakor közgyűlése lesz Kolozsvárt fő inspector mlgos b. Jósika Lajos ur házában és elnökelete alatt. Az illető t. cz. birtokos urak (különösen azok, a kik a mult évi júliusi közgyűlésen sem személyesen, sem meghatalmazottjuk által nem vettek részt) kéretnek a lehető legnagyobb számban megjelenni, hogy kimaradásuk által ne hátráltassák a havasok már folyamatba vett rendezését.

Kolozsvárt, január 31-én, 1866.

Gyarmathy Miklós, alinspector.

(41) (2-2) SCHÜTZ KÁROLY

kereskedésében Kolozsvárt találattak

LEGJOBB

Erfurti vetemény magvak.

A magvakról árjegyzékkel s szolgálhatok. Különös finom páozott sonkák és nyelvek a legutányosabb áron.

(42) (2-3) Szépirási oktatás.

Alólirott tisztelettel jelenem a n. érd. közönségnek, miszerint egy egészen új és könnyű modor szerint, olyanoknak kik rosszul, vagy éppen irni nem tudnak, a leggyövidebb idő alatt szépirási oktatásokat adok, még pedig:

1. Angol cursiv. 2. Német current. 3. Batarde. 4. Ronde (kerekked). 5. Gothus. 6. Lapidár (oszlópos) iratokban. Bármelyiknek megtanulási díja 10 frt osz. ért. mi előre fizetendő.

LEIDESZDORF F. tanár.

Lakása „Nemzeti szálloda“ 18 szám, hol oktatásokat ad. Kivánságra házaknál is ad oktatást.